

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvm.dk
www.stukuvm.dk
CVR nr.: 29634750

Høringsnotat over udkast til bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen

11. december 2020
Sags nr.: 20/21314

Udkast til bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen blev den 29. september 2020 sendt i høring hos 17 organisationer.

10 organisationer har afgivet høringssvar inden fristens udløb den 28. oktober 2020. En organisation har indsendt efter fristen.

Følgende organisationer har afgivet høringssvar:

- Kommunernes Landsforening (KL)
- Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)
- Skolelederforeningen
- Skole og Forældre
- Danmarks Lærerforening
- Børnerådet
- Ankestyrelsen
- Institut for Menneskerettigheder
- Danske Skoleelever
- Socialpædagogerne
- Skolebestyrelsen på Firhøjskolen, Kalundborg Kommune

Der vedlægges en oversigt over de hørte organisationer m.v.

Dette notat indeholder resumé og kommentarer til de væsentligste bemærkninger i høringssvarene til bekendtgørelsesudkastet.

Der foretages ikke ændringer eller præciseringer af bekendtgørelsen.

Generelle bemærkninger

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger til høringen, forudsat at de ændrede regler ikke forventes at få indflydelse på antallet af underretninger fra skolelederne til kommunerne om ulovligt fravær efter lov om social service § 153, stk. 2.

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar og kan tilslutte sig de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen. Skole og Forældre bemærker afslutningsvist, at det ville være godt at gøre bekendtgørelsen til genstand for en bredere proces, hvor der kan arbejdes mere i dybden med hensigten, anvendeligheden og indholdet af bekendtgørelsen.

Danske Skoleelever anerkender behovet for, at skolerne skal kunne sanktionere elever, der udviser dårlig og forstyrrende adfærd. Danske Skoleelever tilslutter sig derfor bekendtgørelsesændringen. Foreningen understreger, at det er vigtigt, at eleven huskes som aktør. Hvis skolen føler sig nødsaget til at anvende sanktionsmulighederne i bekendtgørelsen, er det vigtigt, at der følges op med dialog, så eleven forstår, hvorfor visse handlinger har konsekvenser. En positiv adfærdsændring hos eleven kræver samarbejde og det sikres gennem inddragelse og gennemsigtighed. Niveaueet af inddragelse afhænger naturligvis af elevens alder og klassetrin; på lavere klassetrin bør forældre også inddrages.

Børnerådet anbefaler, at foranstaltninger og sanktioner skal ledsages af socialpædagogiske indsatser, og at den nuværende vejledning til bekendtgørelsen, som er fra 1995, opdateres.

Kommunernes Landsforening (KL) og Danmarks Lærerforening har ingen specifikke bemærkninger til de foreslåede ændringer og er enige i behovet for at følge op på anbefalinger fra ombudsmanden og indrette bekendtgørelsen om god orden i folkeskolen på en måde, der sikrer elevers og forældres retssikkerhed. De mener dog, at der er behov for at justere og gennemse bekendtgørelsens nuværende rammer med henblik på at sikre tidssvarende og fleksible reaktionsmuligheder, sikre rammer for en god dialog og sikrer en betryggende retssikkerhed for elever og forældre. Derudover bør vejledningsmaterialet opdateres. De henstiller derfor, at ministeriet snarest muligt indkalder parterne til dialog om revision af bekendtgørelsen.

Skolelederforeningen bemærker, at bekendtgørelsen er af afgørende betydning for, at skolens leder kan lave foranstaltninger og udøve konsekvens, når enkelte elever overtræder skolens ordensregler. Foreningen bifalder både de overordnede ændringer og de præciseringer, der er foreslået i udkastet, men er af den opfattelse, at bekendtgørelsen på andre områder bør revideres, så ordlyd og konsekvenser er tidssvarende. Praxis for samarbejde mellem skole og forvaltning i bekendtgørelsen skal afspejle, hvordan det reelt foregår, ligesom det enkelte steder bør tydeliggøres, hvem der har beslutningskompetencen. Foreningen er uforstående overfor, at de ikke er blevet inddraget i denne revidering. Der opfordres til, at ministeriet iværksætter en hurtigarbejdende proces, hvor udvalgte parter inddrages i en generel revidering.

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) bemærker, at bekendtgørelsen er et centralt instrument i reguleringen af dagligdagen i folkeskolen og anbefaler, at der igangsættes en mere dybtgående proces med revision, hvor parterne inddrages tidligt og tæt. BKF finder, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis parterne var blevet inddraget inden denne høring blev sendt ud. BKF har dog ingen indvendinger til de foreslåede ændringer.

Socialpædagogerne finder det afgørende, at bekendtgørelsen både beskriver sanktioner og samtidig anerkender, at sanktioner ikke kan stå alene. Der ses overordnet et behov for en revision af bekendtgørelsen og ikke kun et blik på mindre rettelser.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet bemærker, at høringssvarene generelt bakker op om de foreslåede ændringer. Nogle parter ser et overordnet behov for en større revision af bekendtgørelsen. Styrelsen bemærker hertil, at centrale repræsentanter fra sektoren vil blive indkaldt til dialog med BUVM primo 2021. Her drøftes sektorens problemstillinger vedrørende udadreagerende adfærd og andre overskridelser af skolens ordensregler, og hvorledes problemerne kan afhjælpes, evt. gennem yderligere regelændringer og vejledninger.

Styrelsen bemærker endvidere, at vejledningen til bekendtgørelsen snarest vil blive revideret. Vejledningen vil inddrage flere af høringssvarenes specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen, ligesom vejledningen vil blive sendt i ekstern høring hos parterne. I vejledningen vil skolens dialog med eleven, jf. Danske Skoleelevers bemærkning, blive udfoldet. På samme måde vil vejledningen komme ind på, hvorledes foranstaltninger kan følges af socialpædagogiske foranstaltninger, jf. Børnerådets bemærkning.

Styrelsen bemærker, at de foreslåede ændringer ikke vil få indflydelse på antallet af underretninger om ulovligt fravær, jf. lov om social service § 153, stk. 2, da aftalt hjemsendelse og udelukkelse fra undervisningen skal registreres som 'ekstraordinær frihed, da det er pålagt af skolelederen.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen

Ad § 3, stk. 2 – foranstaltninger kan iværksættes, hvis elevers digitale adfærd har direkte indvirkning på skolens orden, herunder undervisningsmiljøet

Børnerådet savner kriterier for, hvornår og hvilken adfærd der er tale om. Samtidig ønskes det, at det fremgår, at elevens ytringsfrihed som udgangspunkt altid respekteres. Børnerådet foreslår, at der tilføjes en tydeliggørelse af proportionalitets- og mindsteindgrebsprincippet, så bestemmelsen kun bliver anvendt som passende foranstaltninger.

Skole og Forældre finder det udmærket, at skolen kan iværksætte foranstaltninger ved digital adfærd med direkte virkning på skolens orden. Skolen kan med rette forventes at reagere på noget, der foregår uden for skolen og skoletiden – også online – som har betydning for god orden og undervisningsmiljø.

Styrelsen vil i udarbejdelse af vejledningen inddrage Børnerådets bemærkninger, så vejledningen udfolder kriterier for og/eller eksempler på, hvornår og over for hvilken digital adfærd skolen kan iværksætte foranstaltninger.

Ad § 4 – beslutning om iværksættelse af foranstaltning træffes på baggrund af en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder

Socialpædagogerne ser behov for at tydeliggøre, at den samlede vurdering også skal tage højde for barnets livssituation i øvrigt, og at en evt. sanktion skal tilpasses og tilrettelægges det enkelte barn og familie. Der skal være et særligt blik for de elever, hvor forældrene ikke er i stand til at følge op eksempelvis ved en hjemsendelse.

Styrelsen tager Socialpædagogernes bemærkning til efterretning og indarbejder dem i den kommende revision af vejledningen.

Socialpædagogerne henstiller til, at det fremgår af bekendtgørelsen, at såfremt elever har en social foranstaltning, skal der ske en koordinering med det sociale system.

Styrelsen anerkender behovet for en koordinering til det sociale system. Styrelsen vil adressere dette behov i den kommende vejledning.

Ad § 5 – Aftalt hjemsendelse

Skole og Forældre finder det godt, at aftalt hjemsendelse nu er kommet med som selvstændig bestemmelse, idet det vurderes at den allerede er en del af praksis. Det er derfor også godt, at det tydeliggøres, at forældrene skal oplyses om, at afhentning er frivillig.

Børnerådet bifalder, at § 5 lægger op til dialog og samarbejde med forældrene, når en elev sendes hjem for resten af skoledagen. Hjemsendelse bør dog altid være sidste udvej. Det må aldrig være en let måde at forsøge at håndtere en kompleks problemstilling, der fx kalder på en socialpædagogisk indsats.

Styrelsen henviser til § 4 og § 5, stk. 1, 1. led. Det fremgår af § 4, at en iværksættelse af en foranstaltning beror på en samlet vurdering. Foranstaltningen skal stå i rimelig forhold til elevens forseelse. Det fremgår videre af 1. led i § 5, stk. 1, at aftalt hjemsendelse kan iværksettes, når eftersidning eller overførsel til anden undervisning ikke er egnede foranstaltninger. Når aftalt hjemsendelse iværksettes, skal det forinden overvejes, om den står i rimeligt forhold til elevens forseelse, og skolen skal kunne begrunde, hvorfor eftersidning eller overførsel ikke er passende foranstaltninger. Styrelsen vil dog inddrage Børnerådets betragtninger i vejledningen.

Ad § 6 – hvilke foranstaltninger kan iværksettes over for elever, der ikke overholder ordensreglerne

Socialpædagerne anfører, at det er uklart, hvorvidt listen i § 6 er udtømmende, eller om skolerne har mulighed for at tænke i alternative reaktioner på en overtrædelse af ordensreglerne.

Skole og Forældre understreger, at det er vigtigt at være opmærksom på, at iværksættelse af sanktioner efter bekendtgørelsen er afgørelser i forvaltningsretlig forstand. Skole og Forældre har erfaret gennem Forældre-rådgivningen, at praksis på skolerne ofte ikke lever op til de krav, forvaltningsloven stiller til forvaltningsvirksomhed, og at det går ud over elevens og forældres retssikkerhed. Skole og Forældre ønsker derfor, at det blev tydeliggjort i bekendtgørelsen, at iværksættelse af sanktioner skal gøres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige krav til afgørelser.

Styrelsen bemærker, at det fremgår af § 4, stk. 2, at §§ 5-17 fastsætter de øvre rammer for iværksættelse af foranstaltninger. Skolerne kan således godt fastsætte mindre indgribende foranstaltninger end dem nævnt i §§ 5-17.

Styrelsen gør opmærksom på, at ikke alle foranstaltninger efter bekendtgørelsen er afgørelser i forvaltningsretlig forstand. Netop derfor var det væsentligt at få etableret en klar sondring mellem aftalt hjemsendelse og udelukkelse fra undervisningen. Udelukkelse af en elev fra undervisningen er en afgørelse efter forvaltningsloven med alle de retsgarantier, dette indebærer, herunder fx krav til, at skolerne fører notat, partshører elev/ forældre og giver en skriftlig begrundelse for afgørelsen om udelukkelse af eleven fra undervisningen. Det samme gør sig ikke gældende, når skolen og forældrene har aftalt en hjemsendelse, som jo netop beror på en fælles forståelse med forældrene om, at barnet hentes, og at udelukkelsen fra undervisningen således er frivillig.

Styrelsen vil inddrage Skole og Forældres bemærkninger i vejledningen, hvor skolens forvaltningsretlige forpligtelser vil blive udfoldet.

Ad § 9 – Omgående udelukkelse fra undervisningen kan iværksettes over for elever, som udøver vold mod sig selv eller andre, eller beskadiger ting

Børnerådet bemærker indledningsvist, at det er uklart, hvad udtrykket 'vold mod sig selv' dækker over. Børnerådet anfører, at iværksættelse af foranstaltning over for elever, som udøver vold mod sig selv bør have en selvstændig plads i bestemmelsen, da der er stor forskel på om et barn udøver vold mod sig selv eller andre – særligt i forhold til årsager og den efterfølgende indsats. Der er altid en dybereliggende årsag, når et barn er til fare for sig selv, og det skal håndteres omgående i fællesskab med forældrene. Børnerådet påpeger desuden, at børn, der udøver vold mod sig selv, også kan have diagnoser, handicaps eller andre udfordringer og særlige behov, hvilket kræver ekstra agtpågivenhed. Opfølgning på en hændelse med et barn skal være en naturlig del af forløbet, hvilket bør fremgå af bestemmelsen.

Skole og Forældre vurderer, at omgående udelukkelse er et nødvendigt værktøj. Ligeledes vurderer foreningen, at det er en rimelig ændring, at

omgående udelukkelse normalt kun kan finde sted to gange inden for samme skoleår, i særlige tilfælde flere gange inden for samme skoleår. Men da der er tale om adgang til mere brug af foranstaltningen, anbefaler Skole og Forældre, at det indskrives i bestemmelsen, at skolelederen skal underrette skolebestyrelsen, hvis mere indgribende foranstaltninger som udelukkelse eller overflytning til parallelklasse, anden afdeling eller anden skole i kommunen tages i brug og at skolelederen mindst en gang om året giver en generel orientering om brugen af sanktioner.

Styrelsen bemærker, at det fremgår af § 9, stk. 1, at omgående udelukkelse kun kan iværksættes, hvis forældrene er orienteret forinden, og hvis barnet er under fornødent tilsyn i udelukkelsesperioden. At der skal være et efterfølgende forløb, fremgår af § 9, stk. 2: Skolens leder skal orienteres og skal træffe beslutning om de nødvendige videre foranstaltninger. Derudover fastsætter § 18 skolelederens pligt til at inddrage PPR eller de sociale myndigheder, hvis en elevs opførsel skyldes sociale eller emotionelle omstændigheder.

Styrelsen tager Børnerådets bemærkninger om særlig agtpågivenhed, når et barn udøver vold mod sig selv, til efterretning og indarbejder dem i den kommende revision af vejledningen.

Styrelsen foreslår, at Skole og Forældres henstilling om skolelederens orientering af skolebestyrelsen om brug af de mere indgribende foranstaltninger drøftes med parterne ved et kommende dialogmøde.

Ad § 10 – udelukkelse fra undervisningen i op til 7 dage, i særlige grove tilfælde op til 10 dage

Børnerådet undrer sig over, at muligheden for at udelukke en elev fra undervisningen foreslås udvidet fra maksimalt 7 dage, til nu i særligt grove tilfælde 10 dage. Børnerådet er bekymret for, at udvidelsen vil understøtte en praksis om at sanktionere eleven frem for at hjælpe de elever, som har brug for det.

Styrelsen bemærker, at bestemmelsen er udvidet så skolerne i højere grad har mulighed for at udelukke elever fra undervisningen, når dette skønnes nødvendigt pga. elevens forseelse mv. Udvidelsen til 10 dage giver skolerne bedre handlemuligheder ved elever, der gentagende gange groft forsømmer ordensregler mv. eller er voldelige. Bestemmelsen skal dog stadig ses i sammenhæng med § 4 om den konkrete vurdering, der skal ligge til grund for iværksættelse af foranstaltninger, og § 18 om inddragelse af pædagogiske og sociale myndigheder.

Ad § 18 – inddragelse af pædagogiske eller sociale myndigheder

Børnerådet ønsker, at vigtigheden af inddragelse af en socialpædagogisk indsats tydeliggøres i bekendtgørelsen, idet de nye bestemmelser er indgreb over for børn i en svær situation. Børnerådet foreslår derfor, at følgende markeret i kursiv tilføjes til § 18, stk. 1: ”I de tilfælde, hvor der er grund til at antage, at en elevs uhensigtsmæssige opførsel skyldes sociale

eller emotionelle omstændigheder, herunder i alle tilfælde af gentagne hjemsendelser eller alvorlige reaktioner som klasse-skift mm., skal skolens leder inddrage pædagogisk-psykologisk rådgivning med henblik på vurdering af behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand eller inddrage de sociale myndigheder.”

Styrelsen anerkender Børnerådets fokus på inddragelse af socialpædagogisk indsats ved anvendelse af disciplinære foranstaltninger. Styrelsen finder dog, som nævnt under 'generelle bemærkninger', at den foreslåede tilføjelse vil være bedre egnet i vejledningen, hvorfor styrelsen vil indarbejde bemærkningen der.